

tom

Sponsors gezocht voor het tropisch regenwoud

Het sparen van het tropisch regenwoud levert grote milieuwinst op. Daarom moeten landen die hun bossen laten staan daarvoor beloond worden.

Arjan Otten
werkt als milieuplanoloog bij de provincie Overijssel

In Kopenhagen zal straks alles gedaan moeten worden om een onomkeerbare klimaatverandering met catastrofale gevolgen voor mens en natuur te voorkomen. Met energiebesparing en de inzet van alternatieve, duurzame energiebronnen alleen redden we het niet. Er zal ook wat gedaan moeten worden tegen de vernietiging van tropische regenwouden, want die draagt voor maar liefst 17 procent bij aan de totale mondiale uitstoot aan broeikasgassen. Op dit punt liggen er goede kansen voor het bedrijfsleven om zijn verantwoordelijkheid te nemen.

Het probleem van de regenwouden is heel simpel gezegd dat een niet gekapt bos geen geld oplevert. Of, zoals de Engelsen het zeggen: „het regenwoud levert dood meer op dan levend.“ Terwijl we allemaal weten dat juist het omgekeerde het geval is. Een belangrijk deel van de oplossing is er in gelegen om de diensten die het regenwoud voor mens, natuur en milieu levert, in geld uit te drukken en hier ook voor te betalen. Met andere woorden, je zou landen een financiële vergoeding kunnen geven wanneer ze er in slagen om de ontbossing terug te dringen.

Doordat landen hun bos laten staan lopen ze namelijk inkomsten mis, bijvoorbeeld uit houtkap, landbouw en mijnbouw. Ze bewijzen de wereld daarmee echter wel een enorme dienst. Zonder de aanpak van de ontbossing zal het bijvoorbeeld onmogelijk zijn om de gemiddelde temperatuur op aarde met niet meer dan twee graden Celsius te laten stij-

gen ten opzichte van het pre-industriële tijdperk. Deze grens van twee graden is een uitgangspunt voor de onderhandelingen in Kopenhagen, want vanaf dat punt wordt het risico van een onomkeerbaar, onbeheersbaar, zichzelf versterkend proces van klimaatverandering met catastrofale gevolgen voor mens en natuur te groot. Daar is een grote meerderheid van de wetenschappers en de politici het inmiddels over eens.

Zoals het er nu naar uitziet, zal het tegengaan van de kap van het regenwoud een cruciale rol vervullen bij de klimaatonderhandelingen. Volgens schattingen van de wereldvoedselorganisatie FAO verdwijnt nu jaarlijks ongeveer 15 miljoen hectare

We mogen aarde niet meer dan twee graden opwarmen

aan tropisch regenwoud, een gebied van ruim drie en een half keer Nederland. En hoewel tropische regenwouden nog maar zo'n 7 procent van al het landoppervlak op aarde bedekken, ligt hierin nog steeds zo'n 45 procent van alle koolstof die op het landoppervlak aanwezig is opgeslagen. Het idee is dat landen worden gecompenseerd wanneer ze hun tropische bossen laten staan. Dat geld kan bijgebracht worden door vrijwillige fondsen en/of door handelbare emissierechten te verstrekken voor gespaard bos. Hoewel er nog veel vragen beantwoord moeten worden, kan het plan rekenen op veel enthousiasme bij zowel de mili-

eubeweging als het bedrijfsleven. Helaas kan het klimaat niet tot 2012 – het moment waarop het nieuw te sluiten verdrag van Kopenhagen in werking moet treden – wachten. Maar gelukkig hoeft dat ook niet, want het bruist aan ideeën en initiatieven om ontbossing en klimaatverandering een halt toe te roepen. Een van de fraaiste en meest recente voorbeelden op dit gebied, is het initiatief van de Amerikaanse hotelketen Marriott om een slordige 600.000 hectare regenwoud in het Amazonegebied in Brazilië te beschermen. Het gaat om het bedreigde Juma-reservaat, dat even ten zuiden van de stad Manaus ligt. Naar verwachting zou zonder extra maatregelen in 2050 ongeveer 62 procent van het regenwoud in het gebied verdwenen zijn, met een geschatte emissie van in totaal 210 miljoen ton kooldioxide.

Voor de bescherming van het Juma-reservaat met zijn bewoners heeft Marriott voor de eerstkomende jaren twee miljoen dollar beschikbaar gesteld. Daarnaast wordt aan iedere hotelgast, waar ook ter wereld, een bijdrage van 1 dollar per dag gevraagd om zijn of haar ecologische voetafdruk (uitgedrukt in emissies kooldioxide) van het verblijf te compenseren.

Dit laatste maakt onderdeel uit van de campagne *green your stay*, een uitvloeisel van een veel bredere vergroening en verduurzaming van de bedrijfsvoering van de multinational, die al enkele jaren geleden is ingezet. Het Juma-project smaakt naar meer. Voor bedrijven en overheden ligt er een uitgelezen kans voor verdere profilering op het gebied van duurzaamheid en een klimaatneutrale organisatie.

denktank

Geluk heel gewoon

De jaren na de oorlog waren booming en het zaad viel niet bepaald op de rotsen. Grote gezinnen met hongerige kinderen en een pa, die het alleen moest opbrengen, omdat ma met de wasketel op de vierpitter de was aan de kook moest brengen en dit vele malen per dag repeteerde om vervolgens het hele goedje door de handwringer te halen. Ik heb heel die tijd meegemaakt als Benjamin uit een gezin van elf kinderen, toen geluk (?) nog heel gewoon was.

Na de middelbare school ging 95 procent direct aan het werk om kostgeld te betalen, zodat pa en ma lucht kregen. Er was stomweg totaal geen voorlichting en geld om een vervolgstudie te doen. „Schei us effe uit, klauwe uit de mouwe” op z'n Rotterdamse, „werken!” Het overgrote deel van die groep, die straks mag stoppen, heeft er dan een jaar of vijftig arbeid op zitten. Een behoorlijk deel ligt al tussen zes planken of zit in een vaas. Mijn kinderen studeren gelukkig nog en zijn straks 25 eer ze gaan werken. Wij waren 15.

Van harte gegund, maar gun ons dan ook die uiteindelijke rust.

Wiebe Kunst Vlaardingen

Ook een denktank insturen? denktank@trouw.nl

Redactie Podium Trouw, Postbus 859, 1000 AW Amsterdam
Tel: 020-5622751 E-mail: podium@trouw.nl

Podium is een vrijplaats voor discussie. Artikelen tellen max. 700 woorden. Brieven max. 200 woorden. Alle stukken zijn op persoonlijke titel. De redactie behoudt zich het recht voor bijdragen te weigeren, te redigeren of in te korten. Bijdragen worden ook via internet, databank of anderszins verspreid. Eventuele auteursrechten blijven berusten bij de schrijver. Inzendingen svp voorzien van naam, adres en telefoonnummer, ook de e-mails.

Oudere is ten onrechte tegen nieuw onderwijs

Geef competentiegericht onderwijs een kans. Laat het niet mislukken.

Dick Haster
docent HBO, Hogeschool Zuyd Sittard

Het is gewoon een misvatting te menen dat bij competentiegericht onderwijs vakken kennis verloren gaat. Sommige docenten vatten niet helemaal wat competentiegericht onderwijs precies inhoudt. Vakkennis is een essentieel onderdeel van een competentie. Heel simpel. En toch weten veel leraren niet hoe ze met competentiegericht onderwijs moeten omgaan. Beroepstaken staan centraal, en om die goed uit te kunnen voeren heeft een student kennis nodig en moet hij vaardigheden en de motivatie hebben om de taak goed uit te voeren.

Dat het invoeren van competentiegericht onderwijs in het MBO weerstand oproept is niet vreemd. Het merendeel van de MBO docenten is ouder dan 50 jaar en in het HBO kennen we dat verschijnsel ook. Hoe ouder je bent, hoe lastiger het wordt om een nieuwe werkwijze aan te leren. Je bent op een bepaalde manier zelf opgeleid, je hebt al jaren op een vaste manier gewerkt, en nu moet het ineens anders.

Dat competentiegericht onderwijs is doorgeslagen klopt ook. Er zijn opleidingen waarvan je je mag afvragen hoe het in hemelsnaam mogelijk is dat ze dergelijke lesprogramma's durven en ook mogen aanbieden. Dat was bij de invoering van het 'studiehuis' niet anders, ook daar zijn veel middelbare scholen de mist in gegaan maar hebben uiteindelijk geleerd van hun ervaringen. Ze hebben hun lesprogramma's bijgesteld. Dat hoort nu eenmaal bij vernieuwing. Gelukkig zijn studenten minder geworden en rekenen zij via evaluaties af met fouten.

Zoals alle veranderingen zal het minstens vijf tot acht jaar duren voordat het competentiegericht onderwijs de juiste vorm gevonden heeft. Die

tijd moeten we ons gunnen. Als we de keuze overlaten aan de huidige vergrijsde docentenpopulatie duurt het nog veel langer.

Onze uitdaging ligt in het gegeven dat we studenten moeten motiveren om kennis te verzamelen, vaardigheden te ontwikkelen en ambitie te krijgen om iets te presteren. Als we daar als ouderen moeite mee hebben dan moet we niet zeuren maar aan de slag gaan. Of we moeten jongeren vinden die de fakkel verder dragen.

Competentiegericht onderwijs biedt veel mogelijkheden mits docenten het goed brengen. Je laat studenten niet aan hun lot over met een volstrekt misplaatst appél op zelfstandig leren. Je leert hen wat er bij komt kijken om een taak goed uit te voeren en leidt hen naar zelfstandigheid. Je pompt hen niet vol met kennis waarvan jij als docent vindt dat ze nodig hebben maar helpt hen de kennis te krijgen die ze moeten hebben om de taken uit te voeren waarvoor ze worden opgeleid.

Voor oudere docenten is dit een lastige tijd. Het verschil tussen hoe je zelf opgeleid bent, en hoe je nu moet opleiden is groot. Wees daar eerlijk over en erken dat probleem, want dan kunnen we er echt iets mee, in plaats van de oorzaak maar bij de 'anderen' of de overheid te leggen.